

FACULTY: Humanities
DEPARTMENT LanCSAL (AFRIKAANS)
CAMPUS: APK
MODULE AFR1AA1- AFR1A11
SEMESTER: 1
EXAM: ____JUNE__ 2020
(PAPER 1) / (PAPER 2)

____ 2020 **SESSION:**
DATE:
ASSESSOR(S): Me Jolyn Phillips; Me Corné Johl
MODERATOR: NA
DURATION: 3HOURS **MARKS:** 200

This paper consists of four (4) pages.

AFDELING A: Taaloriëntasie

[100]

BEANTWOORD AL DIE VRAE

1. Wat beteken die woord 'halala' in Afrikaans en hoekom is dit in die titel van die handboek *Halala Afrikaans* gebruik?
(2)
2. Watter kritiek is daar gelewer oor die Nasionale Party se betrokkeheid by die inwyding van die Taalmonument op 10 Oktober 1975 in die Paarl?
(2)
3. Daar was sterk teenstand teen die bou van die Afrikaanse taalmonument vanuit skrywerskring omdat hulle gemeen het Afrikaans daardeur deur die apartheidspolitici gekaap is. Noem twee Afrikaanse skrywers wat protes teen die bou van die monument aangeteken het.
(2)
4. Waarom word 16 Junie 1976 as 'n belangrike datum in die onlangse geskiedenis van Afrikaans gereken?
(2)
5. Wat het Nelson Mandela by die opening van die eerste demokratiese parlement van Suid-Afrika op 24 Mei 1994 gedoen wat as 'n versoeningsgebaar teenoor Afrikaans beskou is?
(1)
6. Wat is die naam van die uitgewery wat in 1975 gestig is met die doel om Afrikaanse en Engelse boeke te publiseer wat uit vrees vir sensuur deur gevestigde uitgewerye afgekeur is?
(1)
7. Noem die name van twee van die drie stigterslede van die onafhanklike uitgewery van in 1975 gestig is met die doel om Afrikaanse en Engelse boeke te publiseer wat uit vrees vir sensuur deur gevestigde uitgewerye afgekeur is?
(2)
8. Noem twee sangers wat met die Musiek- en Liriekbeweging geassosieer word.
(2)
9. Van watter musiekbeweging wat in 1989 landwyd getoer het, was Johannes Kerkorrel deel?
(1)

10. Noem twee dinge waarteen hierdie beweging hulle sterk uitgespreek het. (2)
11. Verduidelik waarom die slagspreuk *The purple shall rule* wat na afloop van protesoptog teen die muur van 'n gebou by Groentemarkplein geverf is, ironies is. (2)
12. Lees die onderstaande lirieke van die lied *Sit dit af* deur Johannes Kerkorrel deur en beantwoord die vrae wat daarop volg:

Die ander dag toe voel ek lam
Ek wou 'n klein bietjie ontspan
En 'n boer maak 'n plan
Ek sit my tv-set toe aan
Jy sal nie glo wat ek sien
Daar op my tv screen

Dit was 'n nare gesig
Dit het my heeltemal ontwig
Dit was 'n moerse klug
Dit was P.W. se gesig
En langs hom staan ou oom Pik, ja
Ooo, ek dog ek gaan verstik

Koor:

Sit dit af, sit dit af (sit dit af, sit dit af)
Sit dit af, sit dit af (sit dit af, sit dit af)
Sit dit af, sit dit af (sit dit af, sit dit af)
Want dis 'n helse straf

Ek stap kombuis toe kry 'n bier
En skakel oor na TV4
O my \$%&@ wat het ons hier
Wat my tv screen ontsier
Is daar nêrens om te vlug
Van daai man se mooi gesig

Met sy vinger in die lug
Gaan hy my lewe net ontstig
En die programme in die lug
Sien jy net P.W. se gesig
Ek vat jou nou 'n wed
Al die bure het M-Net

- 12.1 Wat is die “nare gesig” waarna daar in die teks verwys word?
(1)
- 12.2 Na wie verwys *P.W.* in die teks hierbo en wat was sy posisie in die destydse Suid-Afrikaanse regering?
(2)
- 12.3 Na wie verwys *oom Pik* in die teks hierbo en wat was sy posisie in die destydse Suid-Afrikaanse regering?
(2)
- 12.4 Wat is dit wat lirieke meen “afgesit” moet word?
(1)
- 12.5 Watter soort kommentaar lewer die verwysing na M-Net oor die SAUK in die laat tagtigerjare?
(1)
13. Wie was dr. Jannie Malan en watter kommentaar het hy gelewer oor die beweging waarvan Johannes Kerkorrel deel was se plaat en wat was Max du Preez, redakteur van die destydse onafhanklike Vrye Weekblad se reaksie hierop?
(3)
14. Afrikaanse musiek het geweldig ontwikkel sedert onafhanklikwording. Noem ten minste twee faktore wat hiertoe aanleiding gegee het.
(2)
15. Noem die name van twee kunstenaars wat as Afrikaanse rockers beskou kan word.
(2)
16. Noem en bespreek kortliks 5 vereistes waaraan ’n taalbeleid in Suid-Afrika moet voldoen.
(5)
17. Hoeko het Suid-Afrika ’n talewet nodig?
(3)
18. Wat is die kenmerke van die Suid-Afrikaanse talewet?
(4)

19. Moedertaalonderrig word allerweë as die bousteen vir akademiese sukses beskou.
Bepreek die stelling deur op die voordele van moedertaalonderrig te wys.

(10)

20. Noem en bespreek kortliks 5 groeipunte vir Afrikaans ná 1994.

(2 x10)

21. Gee die name van twee Afrikaanse films wat onlangs verskyn het.

(2)

22. Noem die name van twee Afrikaanse kunstefeeste wat jaarliks plaasvind.

(2)

23. Waarvoor staan die afkorting ATKV?

(1)

24. Skryf 'n opstel oor die *Afrikaanse Woordelys en Spelreëls* waarin u

- a) aandui hoekom elke uitgawe van die AWS as 'n produk van die tydsgees waarin dit verskyn beskou kan word;
- b) wys op hoe AWS11 verskil van sy voorgangers;
- c) enkele van die riglyne wat gebruik word as maatstawwe vir opname in die woordelys uiteensit; en
- d) die woordelys in AWS11 bespreek deur aandag te gee aan nuwe opnames, wysigings en skrappings.

(20)

Totaal: 100

AFDELING B: Letterkunde
[100]

Beantwoord albei vrae

KORTVERHALE

Bespreek die oorkoepelende temas van die volgende “prosas”:

“Le promenade en chien” deur Jan Rabie

“Billy” deur Nathan Trantaal

“Plat hond” deur Riana Scheepers

TOTAAL: 50

ROLPRENTKUNS

VRAAG 1

Sommige rolprente se openingstoneel is nie die eerste toneel van die verhaal nie. Bespreek hierdie tegniek in film aan die hand van een of meer van die films in die kursus bestudeer.

VRAAG 2

(20)

Bespreek die konsep wendingsmoment of krisismoment in rolprente. In die lig hiervan, verskil Paljas van die ander rolprente wat vir die kursus bestudeer is, of nie? Motiveer u antwoord.

VRAAG 3

(20)

Gee ’n goeie Afrikaanse term vir die volgende Engelse rolprentterme en verduidelik kortliks wat elkeen beteken:

i.	Continuity	(2)
ii.	Props	(2)
iii.	Scenery	(2)
iv.	Boom operator	(2)
v.	Foley artist	(2)

(10)

TOTAAL: 50